

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ АРХЕОЛОГІЇ

АРХЕОЛОГІЯ
І ДАВНЯ ІСТОРІЯ
УКРАЇНИ
Випуск 11

2013
КИЇВ

Середньовічні міста Полісся

АРХЕОЛОГІЯ І ДАВНЯ ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Наукова серія з проблем археології та давньої історії

Серія присвячена публікаціям досліджень з археології та давньої історії України. Висвітлюються питання соціально-економічного розвитку та культурних зв'язків населення України у кам'яному та мідно-бронзовому віках, сторінки з історії киммерійців та скифів, матеріальна та духовна культура античних греків у Північному Причорномор'ї, етногенез та рання історія слов'ян, розвиток давньоруських міст і сіл. Видаються нові археологічні матеріали, розвідки з історії археології та архівні джерела.

Для археологів, істориків, краєзнавців, учителів історії, студентів історичних факультетів, усіх, хто цікавиться давньою історією України.

Серия посвящена публикациям исследований по археологии и древней истории Украины. Освещаются вопросы социально-экономического развития и культурных связей населения Украины в каменном и медно-бронзовом веках, страницы по истории киммерийцев и скифов, материальная и духовная культура античных греков в Северном Причерноморье, этногенез и ранняя история славян, развитие древнерусских городов и сел. Издаются новые археологические материалы, разведки по истории археологии и архивные источники.

Для археологов, историков, краеведов, учителей истории, студентов исторических факультетов, всех, кто интересуется древней историей Украины.

A series is devoted to publications of investigations on archaeology and ancient history of Ukraine. Questions of social and economic development and cultural relations of the population of Ukraine in the Stone and Copper-Bronze Age, pages of Cimmerian and Scythian history, material and spiritual culture of antique Greeks in Northern Black Sea Coast, ethnogenesis and early history of Slavs, development of the Ancient Russian cities and villages are under observing. New archeological records, survey on history of archaeology and archival sources are being published.

This series is intended for archeologists, historians, regional specialists, teachers of history, students of historical departments and for all who is interested in ancient history of Ukraine.

Засновник та видавець

Інститут археології
Національної Академії наук
України

Свідоцтво

про реєстрацію ЗМІ
КВ № 17659-6509Р
від 29.03.2011

Адреса редакції:

Україна, 04210, Київ 210,
просп. Героїв Сталінграда, 12
Тел.: (+380-44) 418-61-02
Факс: (+380-44) 418-33-06
E-mail: korvin@iananu.org.ua

Затверджено до друку

Вченою Радою
Інституту археології
НАН України
00.00.2013, протокол № 0.
Усі матеріали рецензовано

Дизайн обкладинки:

Панікарський А. В.

Літературний редактор:

Черновол І. В.

Рисунки:

авторські

Комп'ютерна верстка:

Корвін-Піотровський А. О.

Усі права застережено.

Передрук можливий

зі згоди редакції

та авторів статей

ISSN 2227-4952

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

ГОЛОЧКО П. П.

(голова)

академік НАН України

ІВАКІН Г. Ю. (заступник голови)

член-кореспондент НАН України

КОРВІН-ПІОТРОВСЬКИЙ О. Г.

(відповідальний секретар)

кандидат історичних наук

ЗАЛІЗНЯК Л. Л.

доктор історичних наук

ОТРОЩЕНКО В. В.

доктор історичних наук

СКОРИЙ С. А.

доктор історичних наук

КРИЖИЦЬКИЙ С. Д.

член-кореспондент НАН України

КОЗАК Д. Н.

доктор історичних наук

МОЦЯ О. П.

член-кореспондент НАН України

© Інститут археології НАН України, 2013

Підписано до друку 00.00.2012. Формат 60 × 84^{1/8}.

Гарн. Century Schoolbook. Папір офс. Друк офс. Ум.-друк. арк. 0,0.

Обл.-вид. арк. 0,0. Тираж 300 екз. Зам. № 18.

Друк: ПП «Видавництво «Стародавній Світ»

Свідоцтво про внесення до Держреєстру

суб'єкта видавничої справи

серії ДК № 4035 від 07.04.11

Опубліковано за підтримки

ДЕРЖАВНОГО ФОНДУ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.

проект ДФФД–БРФФД «Палеоекономіка населення лісової зони України та Білорусі:

археологічні реконструкції та моделювання» № Ф41.5/006

ЗМІСТ

СТАТТІ

ARTICLES

- Башикоў А. А., Іоў А. В.* Археалогія старажытнага Камянца 5 *Bashkov A., Iov A.* The archaeology of ancient Kamenets
- Бережинский В. Г., Ивануц М. Г.* Боевой расчет гарнизона города (крепости) в Древней Руси в обороне 10 *Berezhynsky V., Ivanuts M.* Garrison town (fortress) military units in Old Rus under siege
- Виноградська Л. І.* Середньовічні городища на Волині та Поліссі 15 *Vynogradska L.* Medieval hillforts of Volynia and Polissya
- Готун І. А., Гунь М. О., Казимір О. М., Петраускас А. В.* Селище Петрушки у західних київських передмістях 23 *Gotun I., Gun M., Kazymir O., Petrauskas A.* Petrushky village near Kyiv western suburbs
- Гунь М. О.* Керамічний комплекс середньовічного поселення Ходосівка-Рославське 31 *Gun M.* Pottery complex of Hodosivka-Roslavs'ke medieval settlement
- Златогорський О. Є., Демедюк С. В.* Давньоруське городище «Рай» у селищі Шацьк на Поліссі 47 *Zlatogorsky O., Demeduk S.* The ancient Rus fortified settlement «Rai» in Shatsk, Polissya
- Івакін Г. Ю., Томашевський А. П., Павленко С. В.* Середньовічна овруцька індустрія пірофілітового сланцю і кварциту та монументальне зодчество давньоруського Києва 56 *Ivakin G., Tomashevsky A., Pavlenko S.* Industry of pyrophyllite slate and quartzite in medieval Ovruch, and monumental architecture of Ancient Rus' period of Kyiv
- Капустін К. М.* Укріплені поселення середини XIII–XV ст. на Правобережжі Київської землі 71 *Kapustin K.* Fortified settlements of the mid. XIII–XV c. on the right bank of Kyiv land
- Кедун І. С., Черненко О. Є.* До питання про початковий період історії Новгород-Сіверського 82 *Kedun I., Chernenko O.* On the issue of early period of Novgorod Siverskyi history
- Козловська Н. А., Пашкевич Г. О., Хамайко Н. В.* Палеоботанічні матеріали з розкопок по вул. Спаська, 35 у м. Києві 90 *Kozlovska N., Pashkevych G., Khamaiko N.* Paleobotanical materials from archaeological excavations on the 35, Spas'ka str. in Kyiv
- Курсите Я., Йиргенсоне Р.* К вопросу о каменных бабах 100 *Kursite J., Jirgensone R.* On the issue of the stone babas
- Liwoch R.* Plomby z Drohiczyzna w zbioracy museum archeologicznego w Krakowie 105 *Liwoch R.* Lead seals from Dorogitchin in Krakow Museum archaeological collection
- Панишко С. Д.* Про локалізацію дитинця давньоруського Володимир 114 *Panyshko D.* On localization of the citadel of Ancient Rus' Volodymyr
- Пашкевич Г. О., Непомящих В. Ю.* Палеоботанічні знахідки з Білгорода Київського (за результатами археологічних досліджень 1972 та 1976 рр.) 127 *Pashkevych G., Nepomyashchih V.* Paleobotanic findings from Bilgorod Kyivs'kyi (after results of archaeological researches in 1972 and 1976)
- Погоржельська І. В.* Ікони Полісся як джерело до вивчення костюму кінця XVI–XVII ст. 133 *Pogorzhelska I.* Polissya icons as a source for dress of the end of the XVI–XVII c. studying

- Прищепя Б. А.* Ранні етапи становлення середньовічних міст у польських районах Погориння 139 *Pryshchepa B.* Early stages in the formation of medieval towns in the Polissya parts of Pohorynnya
- Ситий Ю. М.* Християнський цвинтар на Замковій горі в Любечі (за матеріалами звітів Б. О. Рыбакова) 152 *Sytyi Yu.* Christian burial ground on Zamkova gora in Ljubech (by B. Rybakov's reports)
- Томенчук Б. П.* Чотири княжі двори літописного Галича. Підсумки археологічних досліджень палацових комплексів (1991–2012 рр.) 165 *Tomenchuk B.* Four Prince's court of chronicle Galych. Summary of archaeological researches of palaces' complexes (1991–2012)

ПУБЛІКАЦІЇ

PUBLICATIONS

- Квітницький М. В., Петраускас А. В., Чміль Л. В., Починок Е. Ю.* Матеріали XVI–XVIII ст. з досліджень території Білоцерківського Замку (попередня публікація) 178 *Kvitnytskyi M., Petrauskas A., Chmil' L., Pochynok E.* Materials of the XVI–XVIII c. of Bila Tserkva fortress investigations (previous report)
- Петраускас А. В., Коваль О. А., Капустін К. М., Хададова М. В.* Середньовічний Олевськ за новими археологічними даними 194 *Petrauskas A., Koval O., Kapustin K., Khadadova M.* Medieval Olevs'k according to archaeological data
- Тарабукін О. О., Ігруніна С. О.* Нові матеріали до археологічної карти Олевського району на Житомирщині 208 *Tarabukin O., Igrunina S.* New materials to archaeological map of Olevsk district, Zhytomyr region

ІСТОРІЯ НАУКИ

HISTORY OF SCIENCE

- Латуха Т. И.* Научная деятельность археолога Ф. Н. Мовчановского в Полесье (по архивным документам) 215 *Latukha T.* Studying of F. Movchaniv'skyi in Polissya (from archival documents)
- Пічкур С. С.* Городища на «археологічній карті Волинської губернії» В. Б. Антоновича 224 *Pichkur S. S.* Hillforts from «Archaeological map of the Volyn province» of V.B. Antonovych
- Тарабукін О. О.* До історії вивчення археологічних старожитностей Олевського району на Житомирщині (XIX – перша третина XX ст.) 230 *Tarabukin O.* To the history of study of archaeological antiquities Olevsk district, Zhytomyr region XIX –1/3 XX cent.

Наші автори 243 **Our authors**

Список скорочень 245 **Abbreviations**